

UCHWAŁA NR
RADY GMINY POŚWIĘTNE

z dnia 2012 r.

**w sprawie trybu przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zmianami z 2009 r. Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010r. Nr 28, poz. 146 i Nr 125, poz. 842 oraz z 2011 r. Nr 149, poz. 887) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591z późn. zm.¹⁾) Rada Gminy Poświętne uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Poświętne.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 217, poz. 1281 i Nr 149, poz. 887 oraz z 2012 r. poz. 567.

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr

Rady Gminy Poświętne

z dnia.....2012 r.

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE**

**ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE**

**W GMINIE POŚWIĘTNE
NA LATA 2012-2015**

Poświętne wrzesień 2012 rok

I. WSTĘP

Przemoc, to celowe użycie siły fizycznej przeciwko sobie, komuś innemu, przeciwko grupie, społeczności, co powoduje, lub może spowodować zranienie, fizyczne uszkodzenie, śmierć, ból psychologiczny, zaburzenia w rozwoju lub deprawację. Przemoc możemy podzielić na : fizyczną, psychiczną, seksualną, deprawację i zaniedbanie.

W ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „pojęcie przemocy w rodzinie” zdefiniowana jest: jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członka rodziny lub także innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej; w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

II. ISTOTA I ZAKRES PROGRAMU

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

Ustawa z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zmianami z 2009 r. Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 28, poz. 146 i Nr 125, poz. 842 oraz z 2011 r. Nr 149, poz. 887).

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.¹⁾).

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.²⁾).

Ustawa z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. , poz. 124).

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Poświętne będzie skorelowany z: Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy, Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Poświętne, Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Poświętne.

III. CHARAKTERYSTYKA GMINY POŚWIĘTNE

Gmina Poświętne jest położona w południowo wschodniej części powiatu wołomińskiego. Jej powierzchnia to 104,25 km², zamieszkiwana przez 5990 mieszkańców w tym: kobiety – 2948, mężczyźni - 3042 (stan na dzień 31.12.2011 r. – dane z ewidencji ludności). Gmina liczy 28 sołectw o liczbie mieszkańców :

Lp.	Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców
1.	Choiny	193
2.	Cygów	335
3.	Czubajowizna	138
4.	Dąbrowica	205
5.	Helenów	58
6.	Jadwiniew	202
7.	Józefin	77
8.	Kielczykowizna	56
9.	Kolno	137

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527 i Nr 125, poz. 842, z 2011 r. Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622 i Nr 149, poz. 887 oraz z 2012 r. poz. 579.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 115, poz. 793 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 144, poz. 1175, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 127, poz. 857 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654 i Nr 120, poz. 690.

10.	Krubki – Górki	167
11.	Laskowizna	110
12.	Małków	74
13.	Międzypole	173
14.	Międzyleś	597
15.	Nadbiel	133
16.	Nowy Cygów	161
17.	Nowe Ręczaje	360
18.	Ostrowik	98
19.	Poświętne	381
20.	Ręczaje Polskie	289
21.	Rojków	222
22.	Trzcinka	39
23.	Turze	241
24.	Trzcinka	138
25.	Wola Cygowska	232
26.	Wola Ręczajska	319
27.	Wólka Dąbrowicka	413
28.	Zabraniec	442
	Razem:	5990

Na terenie gminy istnieją następujące instytucje:

1. Urząd Gminy Poświętne.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem.
3. Gminna Biblioteka Publiczna w Poświętnem.
4. Bank Spółdzielczy w Mińsku Mazowieckim Filia w Poświętnem.
5. Gminny Ośrodek Zdrowia w Poświętnem.
6. Publiczne Gimnazjum w Poświętnem.
7. Szkoła Podstawowa w Międzylesiu.
8. Szkoła Podstawowa w Wólce Dąbrowickiej.
9. Szkoła Podstawowa w Poświętnem.
10. Szkoła Podstawowa w Turzu.
11. Szkoła Podstawowa w Nowych Ręczajach.
12. Szkoła Podstawowa w Zabrańcu.
13. Zespół Dzielnicowych w Poświętnem Sekcji Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Wołominie.
14. Samorządowe Przedszkole w Nowych Ręczajach.
15. Punkt Przedszkolny „Tajemniczy Ogród” w Poświętnem.
16. Przedszkolny Zakątek w Kielczykowiźnie.

Działalność gospodarczą na terenie Gminy Poświętne prowadzi 189 podmiotów (dane z Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej na dzień 31.07.2012r.).

Gmina Poświętne jest gminą typowo rolniczą, choć obecnie z pracy w gospodarstwie rolnym utrzymuje się niewiele rolników. Mieszkańcy utrzymują się głównie z pracy najemnej.

Z pomocy społecznej korzystało w 2011 roku 316 rodzin. Była to pomoc w postaci dożywiania dzieci w szkołach, zasiłków stałych, okresowych, celowych, specjalistycznych usług opiekuńczych, ubezpieczenia zdrowotnego dla osób pobierających niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz szeroko rozumianej pracy socjalnej.

Na terenie gminy Poświętne nie działają organizacje pozarządowe, jedynie funkcjonuje Stowarzyszenie „Akcja Katolicka”, które oprócz swojej statutowej działalności niesie pomoc najbardziej potrzebującym.

W celu zdiagnozowania zjawiska przemocy w rodzinie wykorzystano dane z Komendy Policji w Wołominie, materiały uzyskane przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (wywiady środowiskowe, Niebieskie Karty, obserwacje).

Przejawy przemocy to: awantury domowe, w tym spowodowane nadużywaniem alkoholu, pobicia, poniżanie, wyzwicka, zaniebywanie, przemoc seksualna, szeroko rozumiana przemoc ekonomiczna. Ofiarami tych przemocy są zwykle małżonkowie, dzieci, rodzice, inne osoby zamieszkujące w rodzinie, w tym: niepełnosprawne. Występuje również przemoc ekonomiczna wobec ludzi starszych, przejawiająca się odbieraniem im świadczeń rentowych lub emerytalnych oraz zmuszanie ich do zaciągania kredytów, a w późniejszym terminie do ich spłaty.

Dane dotyczące Gminy Poświętne z Komendy Policji z Wołomina

Rok	2009	2010	2011
Ogółem ilość przeprowadzonych interwencji domowych	33	38	54
W tym: dotyczących przemocy w rodzinie (liczba Niebieskich Kart)	8	3	1
Ogółem pokrzywdzonych	7	5	3
W tym: - kobiet	2	2	2
- mężczyzn	-	-	-
- dzieci	5	3	1
Ogółem nietrzeźwych sprawców przemocy	5	3	1

W 2011 roku Zespół Dzielnicowych w Poświętnem Sekcji Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Wołominie prowadził 7 postępowań dotyczących art. 207 Kodeksu Karnego, z których tylko 1 postępowanie zakończyło się skierowaniem aktu oskarżenia do Sądu. W tym przypadku nie była założona Niebieska Karta.

Pracownicy Socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2011 roku założyli 1 Niebieską Kartę – rodzinie udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej i pomocy finansowej. Z doświadczenia i spostrzeżeń pracowników socjalnych możemy wysnuć wnioski, że przemoc domowa jest zjawiskiem wstydlivym i żadne statystyki nie są w stanie odzwierciedlić tego problemu. Najczęściej ofiarami przemocy są dzieci, które nie potrafią same poprosić o pomoc. Przepisy prawa nie zawsze ułatwiają właściwe i skuteczne działanie instytucji, organizacji i społeczeństwa w walce z tym zjawiskiem.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pracując z osobami uzależnionymi od alkoholu w 2011 roku nie założyła żadnej Niebieskiej Karty.

Podsumowując należy stwierdzić, że przemoc domowa jest to zjawisko złożone i występuje w terenie wieloaspektowo. Może być rozpatrywana w kilku perspektywach: psychologicznej, moralnej, prawnej i społecznej. W dużej mierze przemoc domowa występuje z problemem uzależnienia od alkoholu. Dane z badań potwierdzają że występują bardzo silne związki pomiędzy nadużywaniem alkoholu, a stosowaniem przemocy interpersonalnej w ogóle.

Przemoc stosowana wobec dzieci wynika z braku umiejętności stosowania innych metod wychowawczych (osoby doświadczające przemocy w dzieciństwie, są zazwyczaj sprawcami przemocy w stosunku do własnych dzieci jak i innych osób w rodzinie).

Zachowania przemocowe zaobserwować można również w relacjach sąsiedzkich, szkolnych, pracowniczych, w instytucjach itp.

W związku z powyższym w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy należy stosować podejścia systemowe, długofalowe oraz interdyscyplinarne.

IV. ZASOBY GMINY POŚWIĘTNE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Zasoby instytucjonalne Gminy to: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poświętnem, Komenda Powiatowa Policji w Wołominie – Zespół Dzielnicy w Poświętnem, Gminny Ośrodek Zdrowia w Poświętnem, Publiczne Gimnazjum w Poświętnem, sześć szkół podstawowych: w Nowych Ręczajach, Międzylesiu, Poświętnem, Turzu, Wólce Dąbrowickiej, Zabrańcu, trzy przedszkola: Kielczykowiźnie, Nowych Ręczajach, Poświętnem, instytucje kościelne (Parafia Rzymisko – Katolicka: w Poświętnem, w Zabrańcu, we Franciszkowie oraz „Akcja Katolicka” działająca przy Parafii w Poświętnem), sołtysi i rady sołeckie 28 wsi.

Na terenie gminy Poświętne do chwili obecnej problemami przemocy zajmowali się głównie pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku Pomocy Społecznej, policjanci – dzielnicowi, pedagog szkolny, psycholog, terapeuta do spraw uzależnień. Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, obowiązkiem gminy jest podjęcie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego. W skład Zespołu powołano osoby, które w ramach wykonywanego zawodu zajmują się problematyką przemocy jak: przedstawiciele oświaty, ochrony zdrowia, sądu, policji, pomocy społecznej.

V. CELE I ZADANIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Program jest skierowany do mieszkańców Gminy Poświętne szczególnie do tych, którzy doznają przemocy, są świadkami przemocy, jak również do sprawców przemocy.

1. Cele główne (strategiczne) programu:

- podnoszenie świadomości i wrażliwości mieszkańców Gminy Poświętne wobec przemocy w rodzinie,
- zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie,
- oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

2. Cele operacyjne programu:

- działania informacyjno – edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Opracowywanie i realizacja programów profilaktycznych w środowisku szkolnym,
- edukacja rodziców na temat form i metod wychowawczych,
- zwiększenie skuteczności profesjonalnej pomocy i dostępności do tej pomocy,
- ochrona ofiar przemocy,
- promowanie mediacji rodzinnych,
- zwiększenie skuteczności interwencji wobec sprawców przemocy,
- izolacja sprawców od ofiar przemocy.

3. Działania:

- edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem, zajęcia wychowawcze,
- kontynuacja edukacji przedmałżeńskich,
- poradnictwo w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem,
- wspieranie rozwoju nieagresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów społecznych i rodzinnych,
- wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu sprzyjających zachowaniom nieagresywnym,
- budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- udoskonalanie poradnictwa rodzinnego i socjalnego, prawnego, pedagogicznego, psychologicznego i medycznego,
- udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą,
- pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą,
- dalsza realizacja zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- stworzenie spójnego systemu oddziaływań terapeutyczno – korekcyjnych dla sprawców przemocy,
- pełna informacja dla sprawców przemocy na temat programów.

VI. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Zespół interdyscyplinarny to powołana grupa osób, profesjonalistów, którzy współpracując ze sobą wykorzystują posiadaną wiedzę, nabyte umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują do skutecznego reagowania na doniesienia o krzywdzeniu dzieci i innych członków rodzin.

Główną ideą zespołu interdyscyplinarnego jest stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy dla pracowników różnych instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie. Stworzenie obszaru współpracy złagodzi bariery komunikacyjne między instytucjami, podniesie efektywność pracy, oraz społeczne zaufanie do instytucji pomagających.

1. W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- jednostki pomocy społecznej,
- policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- sądu (kuratorzy).

2. Tryb i sposób powoływania i odwoływania zespołu interdyscyplinarnego określa Uchwała Nr VI/29/2011 Rady Gminy Poświętne z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Poświętnem oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania

3. Zasady pracy Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Organizatorem spotkań będzie Przewodniczący Zespołu, a w razie jego nieobecności Zastępca Przewodniczącego Zespołu. Zespół Interdyscyplinarny będzie działał na podstawie opracowanego i zatwierdzonego regulaminu.

4. Główne zadania Zespołu to:

- przyjmowanie zgłoszeń w przypadkach występowania przemocy od służb zajmujących się problemem przemocy w rodzinie,
- planowanie i pomoc rodzinom w których dochodzi do przemocy i osobom krzywdzonym,
- ewaluacja sytuacji rodzin,
- wspieranie ofiar przemocy w rodzinie w przewyciężaniu sytuacji kryzysowej, oraz przerwaniu cyklu przemocy, a także zapobieganie przemocy,
- monitorowanie sytuacji i ewentualna pomoc.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są środki własne gminy, będące w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poświętnem, wyszczególnione na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Uzasadnienie
do UCHWAŁY Nr
RADY GMINY POŚWIĘTNE
z dnia września 2012r.

**w sprawie trybu przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie**

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zmianami z 2009 r. Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010r. Nr 28, poz. 146 i Nr 125, poz. 842 oraz z 2011 r. Nr 149, poz. 887) nałożyła na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek realizowania zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 w/w ustawy, Rada Gminy Poświętne uchwała Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Poświętne. Realizacja omawianych zadań prowadzona będzie w Gminie Poświętne w oparciu o powyższy program, którego głównym celem będzie zmniejszenie skali przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w zjawisko przemocy.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Poświętne na lata 2012 – 2015 jest w pełni uzasadnione.